

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hebdomas Patientiæ Sive Methodus Facilis Totam
Septimanam Inter Omnes Fortunæ, Ac Vitæ, Coeterosque
Casus Humanos In Sancta Quiete, Pace, Et Patientia
Transigendi Ex Consideratione, Imitatione Et ...**

Dietmer, Georg

Moguntiaë, 1674

Dies Lunæ. Surge accipe puerum, & Matrem ejus & fuge in Ægyptum.
Matth. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46586](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46586)

DIES LUNÆ.

Surge accipe puerum, & Matrem ejus & fuge in Ægyptum. *Matth. I.*

CAPUT I.

Magnitudo dolorum B. V. consideratur ex quadam comparatione ingentium dolorum quos aliqui Sancti perceperunt ex consideratione passionis Christi.

VT Mariani pectoris dolores, ac extremas angustias penitus paulatim inspicias Parthenophile, regulam tibi S. Bernardi hoc capite usurpandam propono, quam tradit in epistola quadam ad Canonicos Lugdunenses, affirmans id quod paucis sanctis concessum fuit, non esse credendum, quod B. Virgini fuerit denegatum. Imo vero omnino tenendum benedictam virginem omnibus gratiis, prærogativis, & privilegiis dotatam, & longe excellentiore modo cumulatum fuisse, quam iis sancti reliqui fuerint exornati: id enim debebat

dur

tur titulo Matris Dei, ut quotquot doctes & gratiæ in reliquos sanctos velut flumina minora essent dispersæ, in Maria tanquam omnium gratiarum oceano plenissime reciperentur. Inde & ab Angelo dicitur *gratia plena*. Et SS. PP. applicant illud Virgini *Eccl. 3. v. 29. Multæ filiæ congregaverunt sibi divitias, tu supergressa es universas*. Et illud *Judith. 15. Tu gloria Jerusalem, Tu lætitia Israël, Tu honorificentia populi nostri*. Et omnino præclare *S. Bonavent. in 1. dist. 44. Tanta fuit Deiparæ dignitas, ut si omnes creaturæ quantumcunque possunt, ascenderent in gradibus nobilitatis, essent præsentis omnes, deberent reverentiam Matri Dei*. Eandem prærogativam in Domina nostra agnovit *D. Gregorius Theologus* cum ipsam hac, quæ est melle dulcior, oratione alloquitur:

Salve puella gratiæ

*Æquanda nullis, Mater, & virgo supra
Omnes decora virgines, & maxima,
Qua vincis omnes ordines, celestium
Regina, Domina generis humani &c.*

Lusit & alius virgineo metro post Nazianzenum Bahusius lib. 1. epig. contestans, gratias cæteris sanctis collatas huic
Bene-

Benedictæ inter omnes, non fuisse denegatas :

*Et locus in terris liquor in quem puppifer omnis
Confluit, & laticum quidquid ubique natat.
Est in quam virtus, & gratia confluit omnis,
Et dia dotes; Hæc MARIA, hæc maria.*

Ex quibus, aliisque compluribus testimoniis tandem concludo : Virginis dolores in passione, præsertim dilectissimi filii ejus acerbissimos fuisse, cum eam acerbiter, acutissimumque passionis suæ sensum compluribus sanctis amantissimus noster Salvator ex speciali affectu amoris tantum indiderit, ut cruciatus ex eo tantos perciperent, quantos humana mens assequi vix aut ne vix quidem posset; qui proin, non modo duplicatus, sed infinitis prope incrementis major virgineum cor Mariæ discidit. S. Clara de Monte Falco *crucif. hebdom. Nadasi.* Cum quodam die meditandæ Christi passioni, ejusque sacris doloribus toto cordis affectu adhæreret, Christum pulcherrimi juvenis specie crucem humeris bajulantem præsentem vidit; audivitque verba ista sibi loquen-

quentem: *filia mea Clara, quæsvi locum solidum in quo crucem meam plantarem, & inveni cor tuum. Ibi eam figere volo; oportet ergo ut moriaris in hac cruce, si filia mea & hæres vis esse.* Ex quo devotissima virgo tam alte Crucifixi memoriam imbibit, ut nunquam de illo sine lacrymis loqueretur; & annis aliquot, quidquid cibi aut potionis acciperet, amarum illi videretur ex crucifixi sui memoria. Denique quidquid ullo interno externove sensu perciperet, amarissimo fellis sponsi sui in cruce pendentis rore respersum sapiebat. Si vero tantum potuit in corde Claræ aspectus pulcherrimi Jesuli crucem ferentis; quid arbitraris Parthenophile morientis dilectissimi filii in corde Matris effecisse, quis unquam absinthium, & fel, quo hæc Domina tua identidem tota deinceps vita potata fuit, edisserat? Devotissima virgo Columba Ordinis S. Dominici, inter alia sponsi cœlestis sui ornamenta, hanc quoque gratiam obtinuit, ut cum ferventius aliquando ante Christi crucifixi imaginem precaretur, Christus quinos

ex manibus, pedibus, ac latere radios
ejacularetur, qui ingentem in virginis
animo flammam amoris excitarunt; ad-
eo ut quoties lectissimi sui sponsi pati-
bulo affixi imaginem conspiceretur,
toties illi propemodum viscera amoris
vehementiâ rumperentur. Ex quo igne
amoris major cupiditas enata fuit, ni-
mirum ipsos SS. Vulnerum cruciatus
tolerandi, quos Christus in cruce pro
se, totoque mundo sustinuit; cumque
id frequentius, contentiusque expete-
ret, immensos manuum, pedum, ac late-
ris sentire cœpit dolores, qui volen-
tem, sibi que de tanto beneficio congra-
tulantem usque adeo premebant, ut nec
pedibus insistere posset; nec muneri
suo obeundo jam par esset; inde ad
sponsum conversa, nonnihil extremos
cruciatus remitti sibi rogavit, eamque
mitigationem obtinuit, qua exequen-
do muneri, esset sufficiens, qui tamen
dolores vehementiores singulis feriis
sextis recrudescebant. *Gavaston. Lopez.*
Eodem dolorum & cruciatuum pon-
dere dotata fuit ex eodem S. Ordine
Ursu-

Urfula Agviria virgo prorsus admiranda sanctitatis, hæc cum anno 1592. post sacram synaxin se orationi dedisset, vidit B. Catharinam senensem Crucifixum præferentem, à cuius manu tres in ipsam evibrabantur clavi. Illa quæ ageretur res, non ignara, id solum amantissimum sponsum suum rogavit, ne stigmata in suo corpore conspicerentur, sed interni tantummodo dolores quantumvis intensissimi; quod & obtinuit. Ex quo tempore incredibiles cruciatus experta est, tantumque aliquando cordis dolorem perpeffa, ut id ferro transverberatum sibi videretur. *Gevaston.*

Vidit quoque Hispali anno 1504. morientem Blancham Gusmanicam nobilissimam virginem, quæ continuo patientis Christi doloribus meditando occupata, unde tantum cum amantissimo sponso suo patiendi desiderium eam incessit, ut eundem tenerrimis precibus rogaret, quo sibi concederet vel unius vulneris dolores experiri, nec irrita fuit oratio, tam ingentem, namque in altero pede cruciatum passa est,

est,

est, ut doloris acerbitatem diffimulare jam non posset, apparuitque ingens, hi-ansque vulnus, quod etiam ea mortua pluribus horis cruorem effudit. *Joës Lopez 3. p. l. 2. c. 23.* Non tibi hæc refero Parthenophile, quod velim tibi eam mentem injicere, & existimes corporali-ter Dominam nostram sacra Christi stig-mata expertam, quamvis enim hoc singulare Christi donum pluribus sanctis abvenerit, nullam tamen auctoritatem habeo, idem de Virgine nostra dicendi; hoc solum contendo, cum participem fieri dolorum Salvatoris nostri, benefi-cium præ reliquis sit præstantissimum, Matrem Domini excellentiori longe modo illius factã fuisse participem; om-ninoq; credibile est, mœstissimam Virgi-nem omnibus membris tantos persen-sisse dolores, ut mortua concideret sub cruce, nisi specialiter à DEO inter eas angustias conservata fuisset. Hinc S. An-selmus *in dialogo de passione* revelatũ ait: quod cum Joseph ab Arimathæa pete-ret corpus Christi à Pilato, inter alias causas etiam hanc attulisse, *quia Mater*
ejus

*ejus præ dolore moriebatur. Ac si diceret : Mater innocentissima est, non est consentaneum, ut cum innocenti filio, moriatur simul, & innocens Mater. Sed ulterius in proposito pergamus. Coleta Virgo ex ordine S. Claræ cum aliquando solum sibi narrantem Christum suos cruciatus audiisset, eaque tormenta quæ singulis membris exantlasset, usque adeo Domini cruciatibus ruminandis intenta fuit, ut sæpe viderentur clavis manus & pedes, & latus lancea configi, avebatque omnes martyrum cruciatus in corpore suo una perferre. *Wadingus tom. 5. annal. 1406.* Sed forte mirabilius tibi videbitur, quod idem author *tom. 2. anno 1297.* refert de Margarita Cortonensi, quæ cum Christum rogasset ut liceret sibi passionis suæ dolores sentire, hæc verba sibi dici audivit : *Vade ad crucem, & scrutare ibi plagas meas, & perquirere dolores, ibi experiri licebit, quam fuerint vehementes.* Collegit ex hoc dicto meditanda sibi identitem passionis sacræ mysteria Margaritha, tantoque in iis contemplandis affectu ferebatur, ut ipsa quo-*

quo-

quibq; singulos cruciatus Christi perpeti sibi videretur, & præ doloris magnitudine oculorum nervi ipsi quasi evellentur, & totum undique corpus intolerabili afficeretur cruciatu. Advertis Parthenophile dolorum horum a Christo communicatorum vehementiam; sed quanto majores fuerint Dominæ nostræ disce ex sequentibus. Petiit enim subinde Margaritha communicari sibi quoque dolores dolorosæ nostræ Matris, quos in cunctis opprobriis, flagellis, vulneribus, morte, & singulis passionis dominicæ circumstantiis perpessa fuerat. Nec in hoc omnino spe sua frustrata fuit; jubente enim ita Domino, summo mane venit ad templum, finita missa circa tertiam devotissima Deo anima, in crucifixum sponsum suum totâ animâ absorpta, cœpit primo secreta illa Iudæorum consilia de capiendo Christo; Judam cum illis paciscentem, mox Christum osculo tradentem intueri; quæ singula tam intenso doloris æstu contemplabatur, ut circumstantes judicarent eam in extremum mortis articulum

culum

culum esse prolapsam. Hora deinde nona, qua Christum vidit caput inclinantem, & SS. spiritum emittentem ita caput ejus subito & mortali quodam motu ad pectus decidit, omnibusque exterioribus sensibus destituebatur, ut vere defunctam circumstans populus arbitraretur; & hoc quidem corporis situ permansit usque ad vesperam, concurrentibus cum gemitu & lacrimis omnibus Contonensibus, quos turmatim advenientes jam Ecclesia capere non poterat. Wadinus tom. 2. a. 1297.

S. Maria de Oegnies adeo Christi dolorum meditatione & commiseratione liquefiebat, ut tantum lacrymarum vim & flumen perfunderet, ut quaqua incederet humum copiose irrigaret, neque de Christi suppliciis loqui, vel loquentes audire, vel effigiem patientis Salvatoris conspiceret poterat, quin vel à sensibus abriperetur, vel animo deficeret, ut scribit in ejus vita Cardinalis de Vitriaco. Sed ne quis perpeam existimet hoc speciale gratiæ genus soli devoto foemineo sexui concessum, libet etiam

etiam

Etiam paucos tibi referre staurophilos, qui simili doloris & commiserationis affectu in hac vita præditi fuerunt. Memini imprimis me legere tyrannum quendam, cum Christianum aliquem tyrannicis vinculis constrictum teneret, illeque perpetuo, mæsto, singultu, & lacrimis gravis incederet, ex eodem percontatum fuisse: ecquid causæ tantæ mæstitiæ, dolorisque subesset? cui cum dolorosus Christi athleta reposuisset, acerbissimam Salvatoris sui passionem à se identidem volvi, revolvi que animo, ejusque sacra stigmata altius cordi sibi inscripta hære; homo barbarus adeo ira excanduit, ut illius viscera rimari ferro, pectusq; aperiri juberet; cum ecce tibi in exciso corde quasi spirans crucifixi imago elaborata divinitus conspicitur, illustri in patientem Jesum commiserationis monumento. *Cantipr. lib. 1. cap. 25. n. 8.* Est & illud condolentis & compatientis Salvatori suo palmare exemplum quod civis Dionanthæus anno circiter 1216. cælo, mundoque spectandum exhibuit. Peregrinus loca
trans-

transmarina uti ipsa singulari passionis,
Christique vitæ gratiâ insignata sunt,
sic ipse non mediocri religione ac pie-
tate eadem obiverat; tandem in ipsum
Calvariæ jugum non sine intimo com-
passionis sensu evaserat, cum cruentis
suppliciis animovolvendis totus in-
tentus, & amore, dolore, & stupore
pariter absorptus, æstum mentis, &
compassionis jam ferre impotens, cum
salvatore suo mori expetens, disrupto
corde expiravit. *Idem ibid. n. 5.* S. Fran-
ciscus seraphicus teste Bernard. Bert. ser.
1. de compass. B. V. ob abundantiam la-
rimarum ex doloribus passionis Do-
mini emissarum debilitatem oculorum
incurrit. B. Frater Jacoponus de Tuder-
to ejusdem ordinis, audiens legi Evan-
gelium passionis Christi, non solum la-
crimas emittebat; sed etiam à suspiriis,
& magnis clamoribus non poterat ab-
stinere, unde propter hoc exiens de Ec-
clesia currebat ad cellam, ut ibi amarif-
sime defleret passionem Christi. *Idem
ibidem.* Possem complures ex minima
nostra societate quoque afferre, quibus

C

hoc

hoc singulare beneficium à DEO obtigit; nisi libelli breuitas me aliò avocaret. Ut igitur eos taceam, quorum virtus BB. catalogo inserta toti orbi innotuit, sufficiat unum felici memorix Petrum Fabrum attulisse, unum ex primis S. Fundatoris sociis, de quo Orlandinus *lib. 2. vitæ, cap. 7.* in hunc sensum scribit: Petrus Faber ex prima Societatis Jesu decuria unus, ac S. Patri Ignatio dilectus discipulus, dū horas canonicas inchoaret, in acerbissimos Christi cruciatibus, atque indignam necem suæ mentis figebat aspectum, & ut psallendo progrediebatur, ita in reputandis acrioribus ejus pœnis, atque doloribus procedebat; ut cum pervenisset ad Nonam, sentire quodammodo & ipse posset dira illa tormenta, & supremos angores, quibus eâ Christus horâ paternos in amplexus extremum spiritum edidit. Quid tibi nunc videtur Parthenophile? si devotæ hæ animæ, ex sola auditione, nuda meditatione, piavè lectione, tantum doloris sensum perceperunt, ut in lacrimas solverentur, omnibus membris affige-

fligerentur, & doloris sensu, ac compas-
sionis affectu abriperentur, ut mentis
viribus solutæ, aut mortuæ, aut morti
proximæ crederentur. Quid inquam ti-
bi videtur de ea benedicta anima, quæ
& tenerrime amabat, & coram acerbis-
sima tormenta percipiebat, flagrorum
ictus maternis oculis hauriebat, spina-
rum aculeos, purpurei vestimenti ludi-
brium, irrisiones & opprobria specta-
bat, indignissimam iudicis condemnan-
tis sententiam, clamorem rabidorum
Judæorum clamantium tolle, tolle, cru-
cifige, crucifige, non hunc, sed Barrab-
bam tumentibus præ dolore ambabus
auribus exaudiebat. Quid illa sense-
rit? quæ trabale lignum filio amantis-
simo imponi, latronis in modum educi,
inter duos crucifigi, vestibus virgineum
corpus nudari, heu quo vultu, quibus-
ve luminibus conspexit? Quo æstu
sanctissimum ac maternum pectus æstu,
averit, quod filii dilectissimi manus,
pedesque clavis terebrari, lancea ape-
riri latus, cor dividi persensit? Eheu do-
lorosissima Mater mea, verè non est do-

lor, sicut dolor tuus, vere absynthio
& felle potata es, vere amaritudine re-
plevit te Dominus omnipotens! Et
tamen tantorum dolorum oceano jacta-
ta nullum impatientis animi signum
euebas; Et miser ego, me filium
tuum profiteor? heu quam degener fi-
lius, qui tantæ Matris exemplo vix
puncturam doloriferam æquo perferre
animo, contendo. Ecce Mater dolo-
rum, ecce propudiosum filium, maternis
tuis pedibus gementem, tibi que, ac tuo
comprimis JESU condolentem advo-
lutum; Rogo te Mater plena dolori-
bus per ea verba, quibus moriens filius
peccatoribus ignovit, pro iisque Pa-
trem oravit, veniam impetra mihi ab
eodem, de omni commissa impatientia
& iracundia. Per ea verba, quibus ti-
bi Joannem, meque miserum, ac indi-
gnissimum peccatorem moriens filius
commendavit dicens: Ecce filius tuus,
te humillime rogo ac obtestor, inscribe
cordi meo tuos, filii que tui acerbissi-
mos cruciatus, ut amore vestri vivam
inter adversa patiens, & constans inter
dolo-

dolores. *Eia Mater illud agas, Crucifixi si-
ge plagas, cordi meo valide.* Plura loquen-
tem Parthenophile, tua me vetat præ-
sentia, cum Jacopono cellam subire li-
bet, quo affectui ulteriorique medita-
tioni indulgere securius liceat.

CAPUT II.

*In honorem dolorosæ virginis patienter ferenda
paupertas, & amissio bonorum.*

Quanta acerbitas in paupertate,
& amissione, & temporalium bonorum
penuria reperiatur, eorum præsertim
respectu, qui vel honestiore loco nati,
infelici quodam infortunio, tristique
fato ad eas incidas redacti; vel certe
ingenio, indoleque nobiles iis tamen
mediis, quibus animum liberalibus, ac
honestioribus disciplinis excolant, sunt
destituti; profecto nisi ipse aliquando
mi Parthenophile inopia laboraveris,
non facile poteris in animum inducere.
Rem tamen ea non inepto expressit em-
blemate doctissimus Alciatus 121. depin-

git is juvenem cui manu dexterâ pondus dependet lapis, sinistra vero ejus lævissimæ quædam alæ affixæ cernuntur, quibus alteram hanc corporis partem in altum elevare conatur, nisi onus lapideum in terra commorari adigeret, congruit eidem adscripta epigrapha:

Ingenio poteram superas volitare per auras,

Me nisi paupertas invida deprimeret.

Advertis, nisi fallor, acumen Partenophi. Neque minus bene de hoc paupertatis, inopiæque malo posteris reliquit Juvenalis Satyr. 2.

Haud facile emergunt quorum virtutibus obstac-

Res angustæ domi.

Et Architas Philosophus: Sapientem unicum, inquit, habere incommodum paupertatem. Comicus in *Adelph.* cum exclamat: paupertatem esse onus inscium, valde grave, usque adeo, ut etiam nobilem reddat ignobilem. Imo si communi proverbio fidem habemus: pauperi ne parentes quidem sunt amici. Ex quo etiam illud contingere cõsuevit, ut nisi moderato animo, modesteque rerum suarum penuriam, vel amissionem, pauper perferat, in omne genus delicti facile prolabatur, nam propter in-

pianæ

opiam multi deliquerunt, ait Eccles. 27. Pau-
pertas impatienter perlata impellit col-
lum in laqueum, & desperationem, ani-
mū in proditiones, & latrocinia, decep-
tiones, furta & rapinas, virgineos
artus cogit in lupanaria, & quod pejus
est, compluribus constat experimentis,
fidem subscriptam sanguine proprio,
dæmoni exhibitam, ut divitiis potiren-
tur; nec citius tentare Christum stygius
lavernio ausus fuit, quam posteaquam
eum fame, & cibi inopia confictari ad-
verteret. Paupertas inimica bonis, scele-
rumque ministra, labitur in vetitum. Hocce
nihilominus malum, si fors te gravius
deprehendit Parthenoph. ut patienti
generosoque animo feras, idque in do-
lorosissimæ Matris tuæ honorem, suadet
& ipsius Virginis pauperrimæ exem-
plum, & amor pietasque ejusdem Ma-
tris in eos, qui ea incommoditate pres-
si, eam æquo, fortique animo perferre
conati fuerunt, quos Virgo dolorosa si-
nu suæ misericordiæ complexa suavif-
sime non raro excepit, & ab ea fortunæ
injuria sublevavit. Neque ego quidem

existimo opus esse, ut ad hanc heroici pectoris palæstram subeundam te existem pluribus pauperrimi Salvatoris tui vestigia legenda proponere, eam ipse à præsepio sibi comitem, conjunctissimamque sociam adjunxit, eadem cum ipso crevit in exilio, cum eodem inter duros præterea labores adolevit, in virili ætate nunquam destituit, habebant enim volucres cœli nidos, & vulpes foveas, ipse vero ubi caput reclinaret, non inveni; inclinavit tamen inter vepres, cum Patri æterno sanctissimum spiritum reddidit; pendet, cheu, nudus pauperrimus Jesus in cruce, & supremo in agone constitutus vel unicum frigidæ haustulum ingemit potius, quam ingeminet, nec tamen eo frui conceditur. Hunc filium suum, ut & in cæteris miseris animose subsecuta afflictissima Domina nostra, vel paupere diversorio prægnans, & puerperio proxima excluditur, & in stabulum omnibus aëris injuriis pervium conjicitur. Offerebant thesauros magi; sed Virgo iis muneribus in alios erogatis pauperes, egena pro-

pera-

perabat in exilium; sic enim ipsamet ait
S. Brigittæ l. 1. c. 10. *Omnia quæ habere
potui dedi indigentibus, nihilque nisi tenuem
victum, & vestitum reservavi. Et lib. 7. c. 25.
ait: de divitiis Ego & Joseph nihil reservavi-
mus nobis, nisi necessaria vitæ, ad honorem
DEI, reliqua dimisimus propter honorem Dei.*
Ibat itaque undique & undique doloris
gladio perfossa, quo toto tempore exi-
lij duro labore, nisi fors etiam gratuitis
aliorum eleemosynis, inopiam suam to-
leravit, & sustentavit. Redux in pa-
tiam, ut taceam, quod triduo omne, &
summum suum bonum amisisset; di-
gressa tamen inde in Nazaret, pauperis
conjugis consortio, pauperrimum ale-
bat filium, inops tota vita, neque sub
amoroso, dolorosoque crucis stipite
constituta, aliquid à moriente filio pig-
noris, vel hereditatis loco accepit, nisi
pauperem Joannem filium, hoc est
(consolare mi pauper Parthenophile)
teipsum, quin ergo & tu generoso ausu
Matrem pauperem, pauper & ipse li-
benter imitaris? exere animum: & si-
cut illa se prodebat Christi Matrem quæ in

C S

tanta

tanta paupertate letabatur ut habet Virgi-
neus scriptor Novarinus in Matth. n. 39.
 Sic & tu te pro das tantæ Matris filium
 non degenerem, & pectore forti, paupe-
 riem & duros conando ferre labores. Ec-
 ce Mater tua; ecce sua inopia te pau-
 perem erigit, miseriis pressum, & omni-
 bus indigentem refovet, ac recreat. Ve-
 re pauperum Mater, & afflictorum so-
 latium Maria! Unde iis te verbis modo
 compello Parthenoph. quibus utitur S.
 Bonavent. in spec. l. 4. *Vide paupertatis*
Mariæ magnitudinem, & quicumque pauper
est, accipiat consolationem; quicumque pauper
est, multum consolari potest de paupertate
Mariæ, & de paupere Christo. Tu vero te
 ipsum anima, excitaque ad generose fe-
 rendâ hancce miseriam, & si voles ver-
 bis Uriæ 2. Reg. 12. *Arca Dei, (Maria)*
& Israël & Juda (tot Sancti & electi Dei)
habitant in papilionibus, & Dominus meus
Joab (JE' US) & servi Domini mei (Apo-
stoli) super faciem terræ manent, & ego in-
grediar domum meam, & comedam, & bibam
&c. Non faciam rem hanc; sed pauper
 pauperes Jesum, & Mariam consequar.
 Aderit

Aderit tibi mihi crede Mater afflicto-
rum non interno modo, sed corporali
etiam solatio; quod experti sæpe nu-
mero sancti, in iis inopiæ angustiis ad
Dominam recurrentes. Seraphicus Do-
ctor in psalt. Recordare Domina paupe-
rum, & miserorum, & sustenta eos ope refri-
gerii tui sancti. Doctor vero mellifluus
serm. 4. super Salve sic scribit: Omnino
necessario vultum quidem tuum O Virgo Dei
genitrix deprecabuntur omnes divites plebis,
multo magis egenus, & pauper (Parthenophi-
lus) opprobrium hominum, & abjectio plebis,
tibi dixit cor meum vultum tuum Domina re-
quiram. Hoc illa vultu medetur inopiæ
nostræ; his illa oculis misericordia suæ
te aspiciet, ut primum eam de ne-
cessitate tua interpellaveris. Sicut ubi-
cunque fuerit corpus, inquit, Rich. à S. Vid.
congregantur & aquilæ, ita ubicunque fuerit
miseria, tua & currit & succurrit misericordia,
adeo pietate tua replentur ubera, ut tacta ali-
cujus miseriæ notitia, lac fundant misericordiæ,
nec potes miseriæ scire, & non subvenire. In-
vitabatur illa aliquando ad nuptias,
Jois 2. & prima videt deesse vinum; ne-

mo illam in advocatam advocârat; ne-
 mo quidquam postulaverat, ad pietatis
 tamen officia, sua ipsius urgetur pieta-
 te; *si hoc*, inquit Bernardus, *fecit invita-
 ta, quid faciet invocata?* possem innume-
 ras prope afferre historias, quibus in
 penuria rerum domesticarum constitu-
 tis demonstrarem, misericordiæ regi-
 nam auxiliares manus exhibuisse; sed
 quod eæ passim prostent, ad unam alte-
 ramve contraham. S. Hermannus,
 quem cognomento à Virgine Deipara
 indito, Josephum appellant, etiamnum
 parvulus, cum effigiato puero Jesu à
 Virginis collo pendentem in imagine
 quodam templo exposita, panem, fru-
 ctus, & reliqua, quæ à paupere Matre
 suppeditabantur, sæpius communicas-
 set; delectatus ea innocentia Jesus, sæ-
 pius altari descendens, cum eodem
 comedit. Id ubi miraculum Herman-
 ni Mater ex eodem intellexit: age in-
 quiebat fili, quia natum Virginis sæpius
 convivam habuisti; precare Matrem
 ejus, ut & ipsa nobis esumentibus, &
 ope nunc omni destitutis epulum parat,
 victam-

viatumque suppeditet. Retulit ad Vir-
ginem Deiparam conceptum verborum
sensum matris suæ Hermannus, mox-
que legationis suæ precium, ita volente
Virgine, retulit sub lare domestico late-
re aurum reconditum; quod sic in-
dicante Dominâ repertum aurum, &
Matri & filio ea, quibus indigebant, ab-
unde subministravit.

Libet huic narrationi breviter annec-
tere ex Anno Mariano P. Pauli de Bar-
ry 29. *Januarij* alteram de S. Petro Tho-
ma ex sacro ordine Carmelitarum ad
Patriarchatum Constantinopolitanum
elevato. Hic ut erat Virgini Matri ad-
dictissimus, refugium apud eandem in
omni necessitate quærebat. Ergo ino-
pia, penuriaque pressus, tristis ince-
dens, ac forte amantissimam suam Ma-
trem in vota invocans, eandem miro
gaudio habet conspicuam, se seque his-
ce verbis alloquentem audit: *Petre no-
li timere, nihil tibi deerit, opem meam implo-
rantis vota semper audiam.* Postridie finito
sacrificio, gratiis que actis, mercator ei se-
sistit peccata expiaturus, cujus confes-

sionem cum excepisset, mercator de-
 cem scutatos aureos eidem dedit; ex
 quo tempore nunquam temporalium
 rerum cura angebatur. Nunc ego ad
 te conversus Parthenophile, ea tibi ver-
 ba accino, quæ Richardus à S. Lauren-
 tio lib. 2. de laudibus Virg. part. 1. profert:
*serviendum MARIÆ quia paslum submini-
 strat famelicis, & potum sitientibus.* Ex quo
 colligis insuper, unâ, alterave duntaxat
 syllabâ immutatâ commode dici posse
 de Matre, quod alias de filio psal. 54.
 dicitur: *Jacta super Dominam curam tuam,
 & ipsa te evutriet.* Ipsa enim esurientes
 replet bonis, & dat escam esurientibus.
 Cogitat de Te, inops Parthenophile, tu
 cogitatum tuum in Virginem jacta, ja-
 cta spem, onera omnia, omnem sarcina-
 nam. *Non facile jactatur, qui cogitatum in
 Dei Matrem jactat.* ait devotissimus um-
 bræ Virgineæ encomiastes.

CAPUT III.

Continet rursus memoriam dolorum B. V.

*MARIÆ, & petitiones variorum
donorum per eosdem angores
Dei Matris.*

A Ge sis Parthenophile, effare, si quis pro te, alias trahendo in captivitate turcicam lytrū persolveret, tu vero eo periculo defunctus insignes honores, lautasque divitias adires, meminissesne quandoque benefactoris tui? credo, si non omnino barbarus audire velles, diebus prope singulis, imo horis, tantum animo tuo beneficium obversaretur, neque enim similis es Pincernæ Pharaonis intra annos aliquot Josephi non recordantis. Verum quorsum ista, inquis, gratitudinis recordatio? paucis adverte, docebo: S. Thomas Archiepiscopus Valent. Sermone I. de assumptione V. sic scribit: *Venit (Dominus Jesus) ad Virginis mensam, & inde numerosam pecuniam accepit, quam redderet creditori, accepit namque carnem, unde Patri redderet pro amico, quem sibi fecerat ex servo, tot precia*

cia

cia peccatorum. O quam plene solutum est ab eo peccati debitum! O quam bene numeratam pecuniam creditori dedit super crucis mensam! Quot flagella, quot alapas, quot punitiões, quot vulnera, quot injurias, quot lacrymas, quot tormenta, denique atrocissimam mortem.

Ecce captivi precium, quo solutus est ab ergastulo; precium ergo redemptionis Christus persolvit; sed hæc mulier ei dedit unde solveret. Ipse Redemptor est, sed hæc mulier dedit illi, unde redimeret. O quantum tibi tenemur Virgo beata, quid tibi pro tanto beneficio retribuemus? jugem scilicet memoriam tantorum dolorum ac beneficiorum nobis ab hac optima Domina nostra exhibitorum. Profecto Virginis meminisse ipse nos docet Dei filius, quod bene advertens Arnoldus Carnot. de laudibus Mariæ sic scribit: Hoc stupendum est, quod consumata dispensatione incarnationis exspiraturus Jesus Matrem tanto affectu honorat, victor suppliciorum, & quasi sui immemor ad Matrem de cruce convertitur, & colloquitur intimans, quanti apud Deum meriti esset, & gratia, quam solum in illo puncto respi-

respiceret, cum jam capite vulnerato, fassis manibus, & pedibus in ultimis esset. Movebat enim eum Matris affectio, & omnino tunc erat una Christi & Mariæ voluntas, unumque holocaustum; ambo pariter offerebant DEO, hæc in sanguine cordis, hic in sanguine carnis. Verum brevis est sermone colligendum, quo initio, quo progressu ad hunc beatitudinis cumulum Virgo pervenerit, ut cum Christo communem in salute mundi effectum obtineat. Vide quomodo ex mente Arnoldi Virgo beata cooperata sit nostræ salutis, quàmque vel ipse moriturus Dominus Maternorum suppliciorum memor ligno affixus perstiterit, ut & tu optimum magistrum imitareris. Septies igitur minimum hodie dolorum Beatissimæ ac tristissimæ Matris tuæ, Parthenophile, recordaberis; quod commodissime efficies, si sequentes oratiunculas devoto animo, & attenta mente, ruminabis.

I.

Prædicio Simeonis.

Ave Dulcis Mater Christi,
Quæ cor tuum gladio

Trans-

Transfigendum audis tristi

Senis vaticinio

Tanti memor fac doloris

Mihi sis præsidio

Ut post vallem hanc mætoris

Cæli reddar gaudio. *Ave Maria.*

Oratio.

OMater sanctissima una cum sponso tuo castissimo Josepho gravissime afflicta, fac precor, ut gladius ille commiserationis tuæ, qui jam tum ab ipsa Salvatoris infantia ad usque mortem in cruce, animam tuam transfixit, intimas etiam cordium nostrorum medullas salutari sensu doloris afficiat. Per tristissimam vero illam Simeonis denuntiationem à nobis decretoria illa luce, averte ancipitem gladium infelicis sententiæ *Ite maledicti in ignem æternum.* Quin potentibus tuis precibus apud filium effice, ut felicissimam potius cum electis vocem audiamus: Venite benedicti Patris mei, possidete regnum. Amen Domina fiat, fiat!

2.

Fuga in Ægyptum.

Ave dulcis Mater Christi

Quæ præ Regis furiâ

Sævientis cæde tristi

Fugis exul patriâ,

O Regina Beatorum

Memor sis exilii,

Fac infractus vi malorum

Fiam consors filii. *Ave Maria.**Oratio.*

Cur me tantilla frangit calamitas?
 Cur primus statim impetus adverfi-
 tatis elidit? disce, quisquis affligeris non
 queri deinceps, non ulcisci illatam à
 quocumque injuriam. Ecce à morta-
 lium facile omnium nequissimo Ange-
 lorum Regina in longinquas regiones
 cum sponso suo ejicitur; Deique filius
 ad necem quæritur, ab iis ipsis, quos
 summa bonitate condiderat, & creârat,
 quos venerat redempturus, quos unico
 nutu, si voluisset, funditus delere po-
 tuisset. Tuis, O amantissima Mater
 mea obsecro, sponsique tui condolen-
 tis suffragiis illam mansuetudinem, il-
 lam

lam

Iam mihi maxime necessariam virtutem
obtine, O omnium Mater virtutum, tri-
stissima Virgo Maria. Amen fiat!

3.

Christi amissio in templo.

Ave dulcis Mater Christi

Natum lugens inclytum,

O quam tristis quæsiisti

Triduo jam perditum.

Hujus memor O doloris

Christum fac inveniam,

Et inventum per amoris

Nexum, semper teneam. *Ave Maria.**Oratio.*

AH! quot lacrymis ad te suspiro mi
JESU, neque tamen invenio, quem
diliget anima mea! fuerunt mihi lacry-
mæ meæ panes die, ac nocte, dum dico
mihi quotidie ubi est Deus meus? Ubi
moraris Deus, Jesu cordis mei, pro me
sic passe, sic interfecte? ubi moraris cor
cordis mei, O amor, & omne meum so-
latium, spes, quies, & gaudium meum?
Deus cordis mei, & pars mea Deus in
æternum! ubi, ubi tandem te reperiam,

&

& quando? Tu O dolorissima Domina
 & Mater mea, Tu, inquam, piissima cum
 dilectissimo sponso tuo Joseph, quæ
 ipsum illum dilectum nullâ tuâ culpâ
 amissum elapso triduo feliciter in tem-
 plo recuperasti, effice, qua vales apud
 Deum gratia, ut integerrimi amoris igne
 succensus, omnibus illum cogitationi-
 bus meis, omnibus dictis, factisque sem-
 per, & ubique quæram, tandemque hu-
 jus tædiosissimæ vitæ cursu confecto, in
 Hierosolymæ cœlestis templo repe-
 riam, tecumque æternum amplectar.
 Amen fiat!

4.

*Captivitas & passio Christi usque ad
mortem.*

Ave dulcis Mater Christi

Quæ dilectum filium

Capi, cædi flens vidisti

Manibus crudelium;

O per pœnas patientis

Nobis detur venia;

Per amorem condolentis

Marris crescat gratia. *Ave Maria.*

Ora-

Oratio.

Quis commiserationem plane im-
mensam non hominum modo, sed
etiam Angelorum, aut verbis explicet,
aut intelligentia comprehendat? quo
sensu doloris, quibus aculeis censes ma-
ternum pectus fuisse transfixum, cum
in filium plagis lividum, flagellis con-
cisum, spinis compunctum, toto corpo-
re sanguinolentum; mox ferali trabi
adjudicandum incidit? O Mater dolo-
rum! quæ pro mea, omniumque salu-
te, quæcunque filius tuus dilectissimus
corpore vulnera, lubentissimo tamē ani-
mo excepisti; mihi quæso multis quoq;
angustiis, doloribusque oppresso cle-
menter adsis, animique in quibusvis
adversis robur, & Christianam constan-
tiam tuâ intercessione consequere,
Amen fiat Domina!

Crucifixio & mors Christi.

Ave dulcis Mater Christi,
Quæ sub crucis stipite
Gemens natum morte tristi
Vides heu succumbere;

O per

O per ensem hunc doloris
 Qui tunc scidit animam
 Me fac firmet vis amoris
 Morris ad victoriam. *Ave Maria.*

Oratio.

Flerine potest O afflictissima Mater
 arboris tam funestæ te ut umbra de-
 lectet? ubi non lacrymis modo, sed
 etiam sanguine rigaris? ubi tot spinis
 Virgineum pectus, tot vulneribus san-
 ctissima anima tua sauciatur? quo im-
 mensus iste dolor, quo acerbissima suspi-
 ria? parum vereor illa mihi proderunt,
 nisi tu in extrema illa necessitate, dum
 absumptis viribus, fractis oculis, mem-
 bris gelido sudore fluentibus ictum
 mortis fatalem excipiam, nisi tum mi-
 hi O peccatorum spes & refugium, opi-
 tuleris. Illo, igitur, O tristissima Mater,
 humillime precor, ut decretorio mo-
 mento, à quo pendet æternitas, infi-
 mum clientulum potentissimo tuo mu-
 nias patrocinio, ut puram beatamque
 animam in tuas illas benedictas, & filii
 tui dilectissimi manus consignem.
 Amen fiat!

Depositio Christi de cruce in sinum Virginis.

Ave dulcis Mater Christi,
 Quæ de cruce mortuum
 Ulnis natum suscepisti,
 Madens undâ fletuum.

Eia præstet vis doloris
 Mater plena gratiæ,
 Ut supremis server horis

Gremio clementiæ. *Ave Maria.*

Oratio.

Quis hoc spectaculo non obstupescat? Divinum corpus intueor in Virginis sinu, frigido sudore, & concreto sanguine coopertum. O Mater, tuusne est ille unigenitus? hæc illa facies, in quam tecum desiderant Angeli prospicere? an potes, cum talem amplecteris, non tota dissolvi, penitusque deficere? Tu vero Christiane etiamnum peccare pergis? hoc est pro te jam perempto crudeliter Christo novum vulnus infligere, simulque novo doloris gladio Matris illius pectus pervadere? potius montes cadite super me! ante me terra, cœlumque opprimat, quam facinus tam immane committam. Amen.

7.

Sepultura Christi.

Ave dulcis Mater Christi,
 Quæ sepulchro conditum
 Plangens natum, heu quam tristi
 Mente volvis abitum!
 In virtute tot dolorum,
 Quos tulisti fortiter,
 Omnem contra vim malorum
 Stare fac viriliter;
 Demum sorte beatorum
 Fac gaudere jugiter. *Ave Maria.*

Oratio.

ENim vero huic funeri interesse tam
 favæ necis causa ausis peccatrix
 anima mea? neque formidas ne ad tuam
 præsentiam concretus sanguis ebulliat?
 quin & apertis vulneribus tuorum cri-
 minum accusator cruor erumpat? Ergo
 eminus cum Publicano pœnitente con-
 sistam, pereutiensque pectus meum, la-
 crymantibus oculis libellum supplicem
 ad pedes tuæ maternæ pietatis depo-
 nam, O peccatorum asylum, humillime
 deprecās ac submisissime rogans, ut sce-
 lerum meorum solutis nexibus, me in

D

gra-

gratiam cum filio tuo redire, impetres. Hæc mihi precor misericordia per tuam pietatem obtingat Mater Dei, & Mater misericordiæ! hanc omnibus votis, totoque affectu, per acerbissimos cruciatus, ac mortem filii tui, perque ejus sacrosancta vulnera, tuaque eo temporis articulo animi tormenta, filiali cum confidentia rogo nunc, & in hora mortis meæ Amen. fiat!

Commendatio ad Virginem septem doloribus sauciam.

Quid amantissima, & dolorosissima Mater mea, quid inquam innocentissimo cordi tuo Virgineo, quid tenerissimo pectore materno septem durissimis gladiis perfosso rependam? Utinam anima mea nocentissima petatur, fodiatur, & configatur sanctis tuis doloribus! *Eia igitur Mater istud agas, Christi tui fige plagas, cordi meo valide.* Moraris etiam piissima Mater & Domina mea? quod si mereor tormenta tanta, concede ea merenti; si non mereor, concede humil-

millime supplicanti, da poscenti, largire desideranti, impertire deprecanti. Materni amoris erga indignum, & sordidum peccatorem erit signum & tessera multiplex hic mucro : O Regina martyrum, & mater dolorum : si quid apud te est, valetque oblatum olim in templo filiolus, si quid profugus in Ægyptum parvulus, si quid triduo perditus, si quid cum cruce factus tibi obvius, si quid in probrosa trabe suspensus, si quid moriens, si quid inter amplexus tuos, sinumque depositus, si quid sepultus; si quid amarum, & amabile tibi in Christo tuo, partire mecum dolores tuos, partire filii passionem; ut utriusque commiseratione liquefiat anima mea. Sed ne repulsam patriar, verearve O clementissima Domina, id extremum rogo, ne tuos, filiique tui imprimis dolores augeam, ne unquam peccem deinceps, reliquis tuæ pietatis beneficiis maternelle annecte O clemens, O pia, O dulcis Virgo Maria. Amen fiat!

Parthenophile, quidquamne amor tuus, quo dolorosam Virginem comple-

Eteris tibi suggerit, quod præmii loco à
 tantæ pietatis Matre expectes? forte
 illud mihi repones, quod legisti ali-
 quando apud magnum illum amicum
 melliflui Bernardi, *B. Arnold. Carnotens.*
tract. de laud. V. tom. 6. bib. PP. Habet ho-
 mo mediatorem causæ suæ filium ante Patrem,
 & ante filium Matrem; Christus Patri osen-
 dit latus, & vulnera: Maria Christo pedus,
 & ubera: nec potest ullo modo esse repulsa, ubi
 concurrunt, & orant omni lingua disertius hæc
 clementiæ monumenta, & charitatis insignia.
 Bene profectò; verum cum in genere,
 ut philosophi loquuntur, solum præmii
 speres favorem, quid potissimum ex-
 pio considerationis affectu erga dolo-
 rosam tuam Matrem expectare possis,
 sequenti edocebo historiâ: Narrant re-
 velationes S. Birgittæ *lib. 6. cap. 97.* de
 viro quodam illustri, qui sexagenarius
 nunquam sacra exomologesi animum
 purgârat, nunquam cœlesti medicina
 vel epulo Eucharistico refecerat; quin
 & præstito aliquoties pessimo Dæmoni
 homagio, in gravissimis sceleribus por-
 ci instar volutatus, tandem ad extrema
 deduc-

Etus est. Eo in discrimine constitutus, cum vel desperasset omnino, vel desperationi proximus esset, Birgitta commiseratione pereuntis tacta, eidem sacerdotem submitit, cui (tangente cor hominis DEO) peccata confessus est, perceptoque Christi sacrosancto corpore, à vitâ discessit. Verum quò hanc hominis animam evolasse arbitraris? Salvator noster Jesus ad Birgittam suam hæc retulit: Hic vir ob conceptum animo de peccatis dolorem, quem illi mea benignitate, & merito Matris meæ ad extremum concessi, purgatorii igne tantisper adductus est, confixusque. Nam licet homo ille matrem meam in vitâ parum admodum coluerit, habuit tamen id boni moris, ut quoties de ipsius doloribus audisset aliquid, aut meminisset solum, illico condoleret; quæ res illi fuit salutis compendium. Vide sis Parthenophile mi, quantum tibi de felici morte, deq; vitâ æterna polliceri possis, dum sæpius dolorum Beatissimæ Matris tuæ recordaris, cum sinceræ sis conscientiæ, & cordati animi, postquam

tantus malefactor tantum hoc medio
consecutus sit salutis beneficium.

DIES MARTIS.

Pater tuus, & ego dolentes quæreba-
mus Te. *Lucæ 2.*

CAPUT I.

*Tertia consideratio magnitudinis dolorum B.
V. MARIÆ ex unione & assimilatione
passionis ipsius cum passionibus
Salvatoris.*

Tot, tantique dolores patientis Do-
mini JESU fuere, quod apprimè
nosti Parthenophile, ut non ambigant
complures Doctores eos infernalibus
comparare suppliciis, juxta illud *Psalms.*
Dolores inferni circumdederunt me. Simile
quid de dolorosa Matre tuâ astruunt
comprimis graves, & eruditi scriptores;
videturque ipsa Virgo testari, cum in-
quit *Cant. 1. Nigra sum, sed formosa, sicut
tabernacula Cedar, sicut pelles Salomonis.*
Hæc siquidem verba Carthusianus pa-
tien-